

Føroyska rottan

Vanliga rottuslagið í Føroyum er brúna rottan, á látínskum *Rattus norvegicus*. Onkuntið vitjar eisini svarta rottan, *Rattus rattus*. Svarta rottan kemur við fremmandum skipum, men megnar ikki at yvirliva leingi í føroyska umhvørvinum.

Fráboðan

Mest umráðandi í stríðnum móti rottu, eru tær fráboðanir, ið kommunan fær frá borgarunum.

Tí er umráðandi, at tann ið sær rottu ella farvegin eftir rottu, beinanvegin vendir sær til Snarskivuna hjá Tórshavnar kommunu. Skal rottutýningin eydnast til fulnar, eigur fólk við serkunnleika at skipa fyri.

Um tú hevur trupulleikar av rottum ella hevur sæð rottu, skal tú venda tær til Snarskivuna 302010, Snarskivan avgreiðir tína fráboðan. Kommunali rottufangarin setir seg síðan í samband við teg um vitjan.

Tórshavnar kommuna

Postsmoga 32

110 Tórshavn

Tel 30 20 10

Fax 30 20 11

torshavn@torshavn.fo

www.torshavn.fo

Mánadag-fríggjadag 9-16

tó hósdag 9-18

Rottur

Umhvørvi

Lógin áleggur hvörjum einstökum ognara í mestan mun at avmarka livimöguleikarnar hjá rottu á ogn síni. Hetta merkir millum annað, at grunddøki, hús og innleggingar, t.d. kloakk, skulu vera í so góðum standi sum yvirhøvur gjørligt. Harvið minka móguleikarnir hjá rottuni at fáa fastatøkur.

Lógin áleggur somuleiðis kommunum at skipa fyri ókeypis týning av rottum. Tað merkir, at hvør einstakur, ið hevur trupulleikar av rottu, kann venda sær til kommununa um hjálp og samstundis fáa vegleiðing um, hvussu best verður byrgt upp fyri rottum.

Hvussu verjir ein ogn sína á bestan hátt?

Burturkast og órudd uttandura eigur at verða burturbeint. Byggartilfar o.a. eigur at verða stáplað við frástøðu frá lendum so langt frá bygningum sum gjørligt.

Fóður og matleivdir eiga ikki at liggja og flóta uttandura. Tílíkt rusk eigur at verða gjørt til sankutøð ella at latast ruskinnsavningini.

Slógv og burturkast frá slakti eigur at verða koyrt á Kommunalu Brennistöðina.

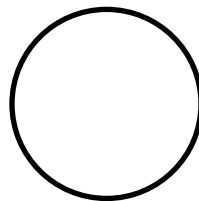
Tveit ikki rusk í náttúruni!

Um tú hevur hønur ella annan flogfenað á ogn tíni, ella um tú gevur fuglum ella villkøttum, mást tú ansa væl eftir ikki at geva ov nógv. Vandin fyri rottum er í slíkum førum stórus.

Gev ikki fuglum meiri enn etið verður ein dag. Fá tær fóðurbretti til fuglarnar.

Innandura

Rotta sleppur inn gjøgnum hol, ið eru størri enn hetta:

Rivur og hol í bygningum eiga tískil at verða umvæld. Til dømis kunnu holini stappast við høsneti, áðrenn stoypt verður.

Ventilationsristir eiga at vera festar væl og vera av tilfari, ið rotta ikki sleppur ígjøgnum. Hol í veggjum og múrum til kaðalar, rør o.l. eiga at verða vard við høsneti ella plátu.

Hurðar og vindeygu til lofts- og kjallarárum, ið ikki verða nýtt, eiga at verða latin aftur.

Frárensl eiga at vera tørt og brot eiga at verða umvæld beinanvegin.

»Vegleiðing fyri sethúsakloakkir« fæst í Snarskivuni.

Hvussu veit ein, at vandi er á ferð?

Rotta er stygg og varlig og ger oftast um seg um náttina. Tí er ikki ofta, at fólk varnast livandi rottu. Sæst rotta í dagslýsi, er tað tekin um, at nógv rotta er til.

Uttandura verður rotta ofta avdúkað av holum í lendum. Í óbygðum øki er hol við grevstrartilfari ofta tekin um rottu. Eitt runt hol, uttan grevstrartilfar, nærhendis kloakkleiðingum er ofta tekin um rottu og kloakkskaða.

Um rotta er leingi innandura, sæst farvegur á bjálkum, gólvi, veggjum og líknandi støðum. Rottan letur eftir seg brúnliga slóð av landi og kertlavági. Rottan nýtir hesa slóð at miða seg eftir.

Um náttina kann skavan og krutlan á loftinum og millum skins og hold stava frá rottum, men oftast er tað bara tað rottan leggur eftir sær sum sæst – serliga trekkurin.

